

створюватися за рахунок того, що спеціалізована організація забезпечує більш ефективно і якісно виконання переданих їй процесів або функцій. Незаперечною перевагою аутсорсингу є відсутність об'ємних довгострокових інвестицій.

Аутсорсинг застосовується в більшості філій залізниці, але його напрямки не скрізь можна вважати оптимальними, оскільки в ряді випадків на аутсорсинг виводяться види діяльності та роботи, передача яких призводить до збільшення витрат ПАТ «Українська залізниця». В даний час існує рекомендований перелік професій, а також робіт і послуг для зовнішнього виконання, однак реалізація цього переліку повинна бути організована системно, в масштабах цілої залізниці, а не довільно на кожному підприємстві, оскільки ефективність аутсорсингу істотно залежить від масштабів впровадження.

При розгляді можливості передачі окремих видів, виконуваних у «Укрзалізниця» робіт на аутсорсинг, варто враховувати особливості організації діяльності компанії:

- у перевізному процесі задіяні основні господарства «Укрзалізниця» кожне з яких має свої основні й допоміжні технологічні процеси;

- окремі допоміжні процеси по своєму втримуванню однакові для всіх господарств;

- структурні підрозділи основних господарств територіально розосереджені, що в окремих випадках утрудняє застосування існуючих форм аутсорсинга.

Напрямок розвитку й форми застосування аутсорсинга.

Для досягнення переваг і виконання умов застосування аутсорсинга необхідно зосередитися на наступних напрямках його розвитку:

- перехід від передачі зовнішнім організаціям окремих технологічних операцій до передачі аутсорсерам виробничих циклів, пов'язаних з наданням закінчених видів робіт і послуг;

- збільшення географічних масштабів застосування аутсорсинга.

Форми застосування аутсорсинга можуть бути найрізноманітнішими. Вони залежать як від характеру діяльності працівників, так і від організаційної структури, що забезпечує раціоналізацію

витрат залізниці. З урахуванням сформованої практики оренди послуг на умовах аутсорсинга можливі наступні форми:

- організація на рівні філій - залізниць окремих підрозділів-фірм, що здійснюють інші види діяльності;

- передача персоналу на аутсорсинг одній зовнішній структурі-фірмі (агентству) по керуванню персоналом, що з урахуванням конкретних видів діяльності й умов експлуатації організує діяльність переданого персоналу. У цю фірму персонал приймається на постійну роботу зі збереженням соціальних пільг;

- створення центрального кадрового агентства з філіями на залізницях по керуванню й організації іншими видами діяльності.

**Висновок:** Використання вказаних методів інноваційного зростання повинно збільшити конкурентоспроможність залізничного транспорту та сприятиме збільшенню бази отримання прибутку, а також залучення спеціалізованих компаній-аутсорсерів для організації обслуговування пасажирів може підвищити якість і збільшить асортименти надаваних послуг, знизити витрати та ліквідувати збитковість окремих видів діяльності, не вимагаючи залучення значних інвестицій.

УДК 656.073.436

## УСОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ПЕРЕВОЗОК ОПАСНЫХ ГРУЗОВ ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНЫМ ТРАНСПОРТОМ

*Котик В.В., к.э.н., доцент,  
Ворожеина В.С., магистр (УкрГУЖТ)*

Железнодорожный транспорт выполняет значительные объемы перевозки грузов относящихся к категории опасных. Данные грузы выполняют: кислоты, щелочи, взрывные вещества, радиоактивные компоненты и некоторые другие.

В силу того, что перевозки отмеченных грузов на средние и дальние расстояния наиболее эффективны на железнодорожном транспорте, а так же

отмеченные грузы выступают в роли государственного заказа, для работы железнодорожного ведомства, основная роль в перевозках ложится на долю железных дорог.

Направления перевозок, номенклатура опасных грузов их объемы и сроки регулируются в рамках государственных договоров между ведомствами и «ПАТ Залізниця України». Вместе с тем, перевозка отмеченных грузов сопряжена с необходимостью учета факторов охраны окружающей среды от несанкционированного попадания в неё отдельных элементов груз. Данное обстоятельство накладывает на подразделение железнодорожного транспорта, дополнительная ответственность в силу того, что по железным дорогам одновременно следует в прямом и обратном обращении пассажирские и пригородные составы, а так же то что пути сообщений, традиционно проходят через населенные пункты в том числе, через большие и крупных города, именно в городах имеет место формирования транспортной единицы на крупных сортировочных станциях.

Отдельно следует отметить важность и безукоризненность безопасной работы сортировочных и грузовых станций, так как объездные «маневры» и работа сортировочных горок со специальными вагонами, исключена.

Важную роль имеет так же работа транспортных узлов, где происходит перегрузка и погрузка со специальных вагонов на автотранспорт или речные и морские суда опасных грузов, где необходимо строгое соблюдение техники безопасности с целью максимального избежания форс-мажорных ситуаций.

В ближайшем будущем целесообразно максимально обновить подвижной состав железных дорог, а так же инфраструктуру и включая станционное хозяйство и специальную технику с целью минимизации потери части указанных грузов.

Выполнение отмеченных мероприятий должно соответствовать процедуре работы с опасными грузами, практикуемыми в странах Европы!

УДК 656.078

## ДИВЕРСИФІКАЦІЯ БІЗНЕСУ ЗАЛІЗНИЧНИХ ОПЕРАТОРІВ

*Котик В.О., к.е.н., доцент (УкрДУЗТ)*

Диверсифікація виробництва на підприємствах залізничного транспорту може і повинна розглядатися як одна із стратегічних альтернатив перспективного планування розвитку підприємства. До теперішнього часу не розроблено універсальної концепції, яка могла б задовольнити потреби більшості підприємств, яким необхідна диверсифікація. В такій ситуації практичне рішення проблем диверсифікації є досить складним. На даний час в Україні не накопичений ні теоретичний, ні практичний досвід для вирішення проблем диверсифікації підприємств залізничного транспорту. Для практичного вирішення проблем диверсифікації на підприємствах транспорту в умовах реформування необхідно виробити основні критерії диверсифікації, спираючись на аналіз стратегічної діяльності підприємства, в основу якої повинні бути покладені обґрунтовані припущення, що спираються на базові концепції диверсифікації виробництва, розроблені зарубіжними дослідниками і адаптовані до умов України.

Диверсифікація - являє собою в загальному виді розширення номенклатури, товарів, вироблених окремими підприємствами й об'єднаннями. Вона пов'язана з використанням накопичень підприємства не тільки на виробництво основної продукції або встановлення контролю над певним етапом виробництва, але й для організації нових видів виробництва, проникнення в інші галузі. Отже, диверсифікація підприємств залізничної галузі є стратегічною альтернативою для розвитку й росту економічної ефективності в умовах нинішньої економічної ситуації в Україні та реформування галузі. Головною комерційною метою диверсифікації є збільшення прибутку за рахунок використання ринкових шансів і встановлення конкурентних переваг, але реальні шляхи одержання конкурентних переваг, а, отже, і цілісні спонукальні мотиви диверсифікації різні.

З економічної точки зору диверсифікація - це шлях розвитку